

บทที่ 5

สรุปการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง กระบวนการกล่อมเกลาทางการเมืองของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) กรณีศึกษาชมรมคนรักอุดร มุ่งที่จะศึกษา วิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือ ที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติ (นปช.) ใช้ในการกล่อมเกลาทางการเมือง รวมทั้งศึกษาถึงผลที่เกิดขึ้นจากการกล่อมเกลาทางการเมือง

1. สรุปการวิจัย

จากการศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลพื้นฐาน เกี่ยวกับ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและระยะเวลาของการเป็นแกนนำชมรมคนรักอุดร พบว่า ผู้ที่แกนนำส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ซึ่งเป็นช่วงอายุที่ถือว่ายังเป็นวัยรุ่น รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 31-40 ปี ซึ่งถือว่าถือเป็นวัยผู้ใหญ่ มีฐานะทางสังคมที่มั่นคง ส่วนในเรื่องระดับการศึกษา ผลการศึกษาพบว่าแกนนำส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งถือเป็นระดับการศึกษาของชนชั้นกลาง ทั้งนี้ในจำนวนแกนนำที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ทั้งหมด 7 คน จบการศึกษาถึงระดับปริญญาโท 1 คน และเข้าร่วมเป็นแกนนำของชมรมตั้งแต่เริ่มแรกของการก่อตั้งชมรม และร่วมดำเนินการร่วมกับชมรมมาโดยตลอด

ส่วนข้อมูลพื้นฐาน ด้าน เพศ อายุ การศึกษาและระยะเวลาของการเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดร พบว่า ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 55-64 ปี ซึ่งถือว่าอยู่ในเกณฑ์ของผู้สูงอายุ แต่ยังมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง โดยสามารถเข้าร่วมรับฟังการปราศรัยโดยตลอด รองลงมาคือมีอายุระหว่าง 65 ปี ขึ้นไป ส่วนในเรื่องการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับ ป.4-ป.7 ซึ่งถือว่าถือเป็นระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานของประชาชนในยุคสมัยนั้น ทั้งนี้ ในเรื่องระดับการศึกษาของกลุ่มสมาชิกที่ตอบแบบสัมภาษณ์ ยังพบว่า มีสมาชิกที่จบการศึกษาสูงสุด ในระดับปริญญาตรี ถึง 2 คน โดยทั้ง 2 คนได้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับการตัดสินใจเข้าร่วมขบวนการเคลื่อนไหวทางการเมืองกับชมรมว่า ถือเป็นสิทธิที่ประชาชนในฐานะพลเมืองของประเทศไทย สามารถดำเนินการได้อย่างอิสระตามรัฐธรรมนูญ และในเรื่องระยะเวลาการเป็นสมาชิกชมรมพบว่า สมาชิกที่ตอบแบบสัมภาษณ์ส่วนใหญ่เข้าร่วมเป็นสมาชิกตั้งแต่เริ่มก่อตั้งชมรมจนกระทั่งถึงปัจจุบัน ซึ่งหากชมรมมีกิจกรรมอะไร ที่ได้ประชาสัมพันธ์ให้กลุ่มสมาชิกได้รับทราบ ก็จะเข้าร่วมอย่างสม่ำเสมอ

ผลจากการศึกษา วิธีการ กิจกรรมและเครื่องมือที่ใช้ในการกล่อมเกลாதางการเมืองพบว่า การใช้ วิธีการและกิจกรรม การสร้างอุดมการณ์ของชมรมคนรักอุดร โดยให้สมาชิกเข้ามามีส่วนร่วมและการสร้างแรงจูงใจให้สมาชิกมีความเป็นเอกภาพร่วมกันส่งผลให้สมาชิกชมรมและสมาชิกของโครงการพัฒนากิจสงเคราะห์เพิ่มมากขึ้น โดยไม่ต้องขอความร่วมมือจากกลุ่ม แนวร่วม ๆ ซึ่งจากการสัมภาษณ์ ถือได้ว่าชมรมมี องค์การนี้มีความเข้มแข็งเรื่องการบริหารจัดการองค์กรอย่างดีเยี่ยม มีการแบ่งภาระหน้าที่ที่ชัดเจน และทุกคนในชมรมตระหนักถึงหน้าที่ ที่ได้รับมอบหมาย อีกทั้งชมรมให้ความสำคัญกับการคัดสรรสมาชิก การสร้างความเข้มแข็งให้องค์กรผ่านการสร้างความผูกพันของสมาชิกต่อชมรม การสร้างแรงจูงใจให้เข้าร่วม และมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันและความเป็นเอกภาพร่วมกัน โดยมีแนวทาง และวิธีการ ที่เข้าถึงประชาชนอย่างแท้จริง การจัดองค์กรระดับจังหวัดขยายผลลงสู่ระดับอำเภอ ตำบลและหมู่บ้าน การสร้างความเชื่อ ค่านิยมต่างๆ ก่อผลให้เกิดแบบแผนความเชื่อหรือพฤติกรรมทางการเมืองของสมาชิกที่ชัดเจน โดยที่สมาชิกไม่ได้รับผลประโยชน์แต่อย่างใด ซึ่งถือเป็นองค์กรและการเคลื่อนไหวใหม่ ที่ประชาชนเข้ามามีบทบาทในการการดำรงอยู่และขนาดของขบวนการอย่างชัดเจน

ส่วนการใช้เครื่องมือในการกล่อมเกลาทางการเมืองพบว่า สื่อ เป็นเครื่องมือที่สำคัญในการช่วงชิงหรือการมีส่วนร่วมและการครอบครองสื่อ นับว่าเป็นหัวใจในการดำเนินงานขององค์กรธุรกิจ องค์กรราชการ รวมทั้งการเมืองภาคพลเมืองหรือการเมืองภาคประชาชน ก็นับว่าเป็นหัวใจสำคัญในการเคลื่อนไหว ดังนั้น การเคลื่อนไหวทางราชการ ทางธุรกิจและการเคลื่อนไหวทางสังคมการเมืองจึงมีความปรารถนาเหมือนกัน นั่นคือ ความต้องการมีสื่อในครอบครอง ซึ่งหมายถึงมีเครื่องมือหรือมีช่องทางในการสร้างความรู้ความเข้าใจ การประชาสัมพันธ์และการโฆษณาชวนเชื่อกับสาธารณชนจะเห็นได้ว่าผลกระทบต่อสังคมอันเกิดจากอิทธิพลของการสื่อสารมวลชนในการการสื่อสารทางการเมืองมีอยู่หลายประการ เช่น ผลกระทบต่อโครงสร้างของสังคม การจัดระเบียบสารสนเทศทางการเมือง ชนชั้นใหม่ในการสื่อสารทางการเมือง กรรมสิทธิ์ในสารสนเทศทางการเมือง การมีส่วนร่วมทางการเมืองและ บทบาทของอำนาจจอสีปไดย รวมทั้งกระแสโลกาภิวัตน์ ซึ่งสื่อที่ได้รับความนิยมและมีอิทธิพลต่อประชาชนมากที่สุดในปัจจุบันคือ วิทยุกระจายเสียง และวิทยุโทรทัศน์ สื่อที่ทางชมรมคนรักอุดรใช้เป็นเครื่องมือในการเชิญชวน กระจายข่าวสารต่างๆ เพื่อเพิ่มจำนวนสมาชิกรวมถึงการระดมเงินทุนนั้นอันดับแรก คือสื่อวิทยุชุมชน ซึ่งเป็นสื่อที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างยิ่ง ในการใช้จากทางชมรม มีการวางรูปแบบการจัดรายการที่น่าสนใจ ใช้ถ้อยคำที่เข้ากับสภาพพื้นที่ โดยใช้ภาษาถิ่นในการจัดเพื่อดึงดูดจำนวนผู้ฟังรายการ มีการเปิดโอกาสให้ผู้ฟังได้แสดงความคิดเห็น มีการแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันอีกประเด็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับสื่อวิทยุชุมชนนั้นคือกำลังส่งของเครื่องส่งวิทยุที่มีกำลังแรงระยะไกล ทำให้ประชาชนที่อยู่ในเขตพื้นที่ ที่

ห่างไกลกับตัวจังหวัดอุดรธานี สามารถรับฟังได้อย่างทั่วถึง สื่ออันดับต่อมาคือสื่อที่เป็นเทคโนโลยี อีกประเภทคือการจัดทำเว็บไซต์ซึ่งมีทั้งเว็บไซต์ที่ทางชมรมจัดทำขึ้นเอง เนื้อหาสาระที่ปรากฏใน เว็บไซต์มีทั้งการแสดงผลภาพกิจกรรมต่างๆ ที่บรรดาสมาชิกร่วมกันทำ รายละเอียดของช่องทางการ รับบริจาค ภาพข่าวสถานการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในจังหวัดอุดรธานี และหนังสือพิมพ์บ้านเมือง รวมถึงแผ่นพับต่างๆ ก็เป็นสื่ออีกประเภทหนึ่งที่ทางชมรมคนรักอุดรได้จัดทำขึ้น เพื่อใช้ในการ ประชาสัมพันธ์กิจกรรมต่างๆ ของชมรมโดยการส่งทางไปรษณีย์ให้กับสมาชิกที่เป็นแกนนำในแต่ละ ชุมชนตามต่างอำเภอเพื่อเป็นช่องทางในการกระจายข้อมูลข่าวสาร อีกช่องทางหนึ่ง จะเห็นได้ว่าการใช้อำนาจที่สามคือ สื่อ ในการการดำเนินการของชมรมคนรักอุดรถือว่าประสบความสำเร็จ เป็นอย่างยิ่ง ทั้งนี้ เนื่องจากประชาชนในเขตพื้นที่รวมถึงประชาชนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในการขยาย ฐานเสียงหรือสมาชิกได้รับสื่ออย่างทั่วถึง มีการจัดทำสื่อหลากหลายประเภท รวมทั้งกระบวนการ และวิธีการที่สอดคล้องกับสถานการณ์ต่างๆ ของชมรม และสื่อที่ได้รับความนิยมมากเป็นอันดับหนึ่ง คือวิทยุกระจายเสียงหรือที่เรียกกันว่า วิทยุชุมชน การผลิตเปลี่ยนหมุนเวียนผู้จัดรายการ การ นำเสนอเนื้อหาสาระความเป็นจริงในเชิงจริงใจ สร้างจิตสำนึกของความเป็นเจ้าของให้เกิดความรัก และหวงแหนในทรัพย์สินของคนก่อให้เกิดความรักและความผูกพันกันจนไม่สามารถแยกออกจาก กันได้

ส่วนเหตุผลในการเข้าร่วมการเคลื่อนไหวทางการเมืองส่วนใหญ่เกิดจากการมีทัศนคติ เกี่ยวกับการแบ่งปันทรัพยากรต่างๆ ของรัฐบาลที่ไม่เท่าเทียมกัน คนจนและเกษตรกรไม่มีอำนาจ ต่อรองในระบบเศรษฐกิจแบบตลาดเหมือนคนชั้นกลาง ซึ่งเคยได้รับจากสมัยรัฐบาลทักษิณ ซึ่ง ย้อนกลับไปในปี พ.ศ. 2548 นโยบายประชานิยมของพรรคไทยรักไทย คนจนส่วนใหญ่ที่ไม่มี อำนาจต่อรอง และเข้าไม่ถึงทรัพยากร ได้มีโอกาสได้รับ ไม่ว่าจะเป็นการรักษาพยาบาลถึงฟรี การมี กองทุนหมู่บ้าน การได้รับจัดสรรเงิน SML รายจังหวัด การได้ทุนไปเรียนต่างประเทศอำเภอละ 1 ทุน หรือการกู้ยืมเงินเพื่อการศึกษา การผลิต สินค้าพื้นบ้านหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ฯลฯ ทำให้เกิด “สำนึกใหม่” ทางการเมืองของคนจนถึง “อำนาจ” ของคะแนนเสียงเลือกตั้ง และความสัมพันธ์ ระหว่าง “นโยบาย” ของพรรคการเมืองที่หาเสียงเป็นรัฐบาล กับทรัพยากรที่ตนจะได้รับ และที่ สำคัญทั้งหมดนี้เป็นผลมาจากพรรคการเมืองที่ตนเลือก และเป็นพรรคที่กำหนดนโยบายนี้สามารถ นำนโยบายไปสู่การปฏิบัติ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล รวมถึงทัศนคติเกี่ยวกับ เหตุการณ์การปฏิวัติ เมื่อ 19 กันยายน 2549 ที่กลุ่มคนที่เป็นแกนนำของสมาชิกชมรมคนรักอุดร มองว่าเป็นปรากฏการณ์ที่ทำลายความเป็นประชาธิปไตยของประเทศ และยังทำลายอำนาจของ ประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจออย่างแท้จริง เหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นสาเหตุที่ทำให้ชมรมคนรักอุดร ต้องออกมาเคลื่อนไหวทางการเมือง อีกทั้งแกนนำชมรมคนรักอุดรยังมองว่า “การทำให้คนไทยมีวิถี

ชีวิตประชาธิปไตย” หรือการสร้างฐานรากให้บ้านประชาธิปไตย คือ เป้าประสงค์สูงสุดที่จำเป็นจะต้องดำเนินการอย่างเร่งด่วน การที่จะทำให้คนไทยมี วิธีชีวิตประชาธิปไตยได้ จะต้องเริ่มจากการปลูกฝังอุดมการณ์ประชาธิปไตยหรือความเชื่อในคุณค่าประชาธิปไตยให้เกิดขึ้นในมโนทัศน์ของคนไทยให้ได้ในทุกระดับ ผู้นำประเทศต้องยอมเสียสละและต้องบริหารด้วยความเป็นธรรม ไม่แบ่งชนชั้นให้เกิดขึ้นในสังคมโดยจะต้องดำเนินการภายใต้กรอบนโยบายของรัฐตามรัฐธรรมนูญไม่ปฏิบัติเฉพาะกลุ่มคนใด เพียงกลุ่มเดียวทั้งการให้ประโยชน์และบทลงโทษ ทศนคติเหล่านี้ถูกปลูกฝังให้กับประชาชนผนวกกับความรู้สึกร่วมตัวของประชาชนที่ได้รับผลกระทบทำให้การออกมาเคลื่อนไหวทางการเมืองของประชาชนจำนวนมากขึ้นเรื่อยๆ และเมื่อผู้นำสามารถรวมกลุ่มประชาชนได้และกำหนดจุดมุ่งหมายร่วมกัน พลัฒอำนาจของประชาชนก็เริ่มแสดงออกอย่างชัดเจน

2. อภิปรายผล

กระบวนการกล่อมเกลாதทางการเมืองที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติใช้ในการก่อกำเริบขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคม ที่เป็นรูปธรรม ก่อตัวเป็นองค์กรที่มีขนาดใหญ่ถ้าเทียบปริมาณจำนวนสมาชิกของขบวนการเคลื่อนไหวครั้งนี้ กับ ขบวนการเคลื่อนไหวทางสังคมในสมัยก่อน กลุ่มแนวร่วมฯ ให้ความสำคัญกับการสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความเชื่อในทางการเมืองอย่างมีแบบแผน ซึ่งจะเห็นได้จากกลยุทธ์ต่างๆที่วางไว้ อาทิ การไม่เข้าไปแทรกแซงกระบวนการในการรับสมัครสมาชิกของชมรม ไม่เข้าไปแทรกแซงโครงการณาปณกิจสาธารณะ แต่ใช้กลวิธีการเข้าร่วมในการจัดปราศรัยทางการเมือง เพื่อแจ้งข้อมูลข่าวสาร รวมทั้งการอำนวยความสะดวกกับประชาชนที่เข้าร่วมการปราศรัยในกรุงเทพมหานคร ซึ่งกระบวนการที่กลุ่มแนวร่วมฯ ใช้ในการกล่อมเกลாதทางการเมืองส่งผลให้มีประชาชนเข้าร่วมเป็นสมาชิกชมรมคนรักอุดรเพิ่มสูงขึ้น

กิจกรรมต่างๆ ซึ่งจัดขึ้นโดยกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติและชมรมคนรักอุดร ซึ่งจะมีวัตถุประสงค์ที่เหมือนและต่างกันออกไป ในการจัดกิจกรรมของชมรมคนรักอุดรในบางครั้งก็ได้ต้องการเพิ่มจำนวนสมาชิกแต่มีวัตถุประสงค์ต้องการระดมทุนเพื่อใช้ในการซื้อที่ดินก่อสร้างอาคารชมรมคนรักอุดรแห่งใหม่ทดแทนหลังเดิม และในบางครั้งกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติจะเป็นผู้ให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดกิจกรรมเพื่อจัดงานเลี้ยงสังสรรค์ และกระจายข่าวสารให้กับสมาชิกรวมทั้งการเปิดรับสมัครสมาชิกภายในงาน โดยกิจกรรมต่างๆ ดังกล่าวมีส่วนทำให้ประชาชนถูกกล่อมเกลாதทัศนคติทางการเมืองและโน้มเอียงไปในทิศทางที่ผู้นำต้องการ

วิธีการและเครื่องมือที่ส่งผลตอบสนองความต้องการตามวัตถุประสงค์ของกลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติอย่างชัดเจนและได้ผล คือการใช้เครื่องมือที่เข้าถึงประชาชนและประชาชนเข้าถึงได้ง่าย นั่นคือ วิทยุชุมชน ซึ่งตัวผู้นำของชมรมคนรักอุดรมีความรู้ความสามารถในเรื่องดังกล่าว การใช้วาทศิลป์ผ่านการจัดรายการของผู้จัดรายการ ทำให้สร้างทัศนคติทางการเมืองให้ไปในทิศทางตามที่กลุ่มแนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติต้องการ

ซึ่ง กิจกรรม วิธีการและเครื่องมือที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อใช้ในการกล่อมเกลாதทางการเมืองให้กับสมาชิก เพื่อกำหนดทิศทางต่อการต่อสู้ทางการเมือง มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ พาย (Lucian Pye 1962,44-48) ในขั้นตอนของกระบวนการกล่อมเกลาททางการเมืองคือ เริ่มจากการอบรมเป็นช่วงๆ ฝึกฝนให้มีทัศนคติ ค่านิยม ความชำนาญ ความสัมพันธ์กับบทบาททางการเมืองต่างๆ ซึ่งเรียกได้ว่าเป็นขั้นตอนของการสร้างความโน้มเอียง ซึ่งสอดคล้องกิจกรรมของกลุ่ม แนวร่วมประชาธิปไตยต่อต้านเผด็จการแห่งชาติและชมรมคนรักอุดร ที่ใช้วิธีการสร้างทัศนคติ ค่านิยม ความชำนาญผ่านการจัดรายการวิทยุกระจายเสียง ประกอบกับการจัดเวทีปราศรัย ให้ข้อมูลรายละเอียดทางวิชาการเชิงการเมืองชวนทัศนคติ ค่านิยม ความชำนาญให้ไปในทิศทางโน้มเอียงเพื่อให้มีทัศนคติ ค่านิยม ความชำนาญไปในทิศทางที่เป็นเป้าหมายสำคัญเดียวกัน จากนั้นจึงสร้างบุคลิกภาพต่อบุคคล ซึ่งมีอิทธิพลต่อจิตใจสำนึก ให้เป็นผู้เข้าร่วมทางการเมือง สอดคล้องกับการสร้างความสำคัญในการสมัครสมาชิกของชมรมคนรักอุดร มีเครือข่ายไปในทุกอำเภอทุกตำบล ลงลึกไปจนกระทั่งถึงในระดับหมู่บ้าน ทำให้จำนวนสมาชิกเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

3. ข้อเสนอแนะ

หากพิจารณาถึงสภาพปัญหาของการเมืองไทยในปัจจุบัน จะพบว่า การเมืองการปกครองของไทยมีประเด็นที่เป็นปัญหาอย่างชัดเจน ไม่ว่าจะเป็น เรื่องของระบบการบริหารบุคลากรทางการเมือง ทรัพยากร รวมถึงกระบวนการในการดำเนินงานของรัฐเอง ซึ่งจากการศึกษาจะพบว่าประชาชนซึ่งถือเป็นชนชั้นที่ถูกปกครองในขณะนี้ มีความพร้อมที่จะต่อต้านการกระทำของรัฐ ซึ่งวิธีการ กระบวนการที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการพัฒนาการเมืองให้เป็นประชาธิปไตยของประเทศไทย เพื่อให้ระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ บังเกิดผลดีต่อประชาชน ซึ่งระบอบประชาธิปไตยทุกระบอบมีความคาดหวังกับประชาชนสูง แต่การพัฒนาประชาธิปไตย ไปสู่การเมืองแบบเข้มข้นที่เปิดกว้างให้กับความแตกต่างหลากหลาย จะมีความหวังและวาดหวังต่อประชาชนสูงยิ่งขึ้นไปอีก การเมืองภาคประชาชนที่เน้นประชาชนเป็นตัวแสดงหลักนี้ ต้องการการเสถียรของพลเมือง เน้นการร่วมมือทำเอง และการมี

ส่วนร่วมในกิจกรรมทางการเมืองสูง การเมืองลักษณะนี้จะมีที่ว่างสำหรับประชาชนที่ไม่ต้องการเข้าร่วมหรือไม่ และการไม่เข้าร่วมจะได้รับการเคารพหรือไม่ ในอีกด้านหนึ่ง การเมืองภาคประชาชนคือ การเปิดปริมณฑลสาธารณะให้คำถามทุกอย่างถูกนำมาถกเถียงโดยประชาชนพลเมืองที่กระตือรือร้นเอง คำถามคือ ระบบอบประชาธิปไตยแบบใหม่นี้จะแบกรับการตั้งคำถาม การสงสัย และการช่วงชิงการสร้างระบบความหมายที่หลากหลายได้อย่างไร

ในฐานะของผู้วิจัย ซึ่งคำนึงถึงแนวทางที่เป็นรากฐานที่มั่นคงให้กับระบบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง จึงขอเสนอแนะแนวทางการพัฒนากระบวนการสร้างระบบอบประชาธิปไตยให้เห็นอย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

1. ควรปลูกฝังอุดมการณ์คุณธรรมแบบพลเมืองให้กับประชาชนอย่างจริงจัง โดยผ่านครอบครัว โรงเรียน วัด ศาสนา สื่อมวลชน และสถาบันอื่นๆ มาสถาปนาอุดมการณ์คุณธรรมแบบพลเมืองให้ยั่งยืนในขบวนการประชาสังคม ที่เป็นการเมืองของประชาชนโดยประชาชนและเพื่อประชาชนทั้งมวลอันมิใช่รัฐ

2. ควรปฏิรูปสื่อให้เป็นอิสระและตระหนักถึงจรรยาบรรณที่แท้จริงผู้ที่ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงที่ดีมีคุณธรรม โดยเริ่มจากการแยกสื่อ ที่เป็นของรัฐซึ่งในที่นี้หมายรวมถึงประชาชนของรัฐบาล และสื่อที่เป็นของเอกชน ทั้ง 3 กลุ่ม ต้องทำหน้าที่ที่เป็นอัตลักษณ์เฉพาะของตนเอง

กล่าวคือ กลุ่มที่ 1 สื่อที่เป็นของรัฐและประชาชน ต้องทำหน้าที่ในการกระจายข้อมูลข่าวสารที่มุ่งเน้นไปในการสร้างความเข้าใจในประชาธิปไตย การปลูกฝังจิตให้เป็นสาธารณะ ไม่ว่า จะแสดงออกมาทางละคร ข่าว หรือสารคดี ก็ตาม

กลุ่มที่ 2 สื่อที่เป็นของรัฐบาล สื่อกลุ่มนี้ต้องทำหน้าที่ในการนำเสนอผลงานที่แท้จริงของรัฐบาล รวมทั้งการประชาสัมพันธ์งานด้านต่างๆ ของรัฐบาล เพื่อให้ประชาชนได้รับทราบถึงกระบวนการต่างๆ ที่รัฐบาลกำลังดำเนินงานและที่กำหนดเป็นแผนในระยะยาว อย่างโปร่งใส

กลุ่มที่ 3 สื่อที่เป็นของเอกชน ซึ่ง สื่อกลุ่มนี้ ทำหน้าที่ให้ความบันเทิงภายใต้กรอบของคุณธรรม จริยธรรมอันดีงาม

3.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

จากผลการศึกษาดังกล่าวพบว่า กระบวนการ กิจกรรม วิธีการ และเครื่องมือที่ใช้ในการกล่อมเกลாதทางการเมือง จนกระทั่งส่งผลต่อการแสดงออกทางการเมืองของประชาชน นั้น ประเด็นที่น่าสนใจในการแสดงออกทางการเมืองของประชาชนนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไปควรนำประเด็นดังกล่าวเพื่อนำไปศึกษาว่า การแสดงออกทางการเมืองของประชาชนส่งผลกระทบอย่างไรต่อการพัฒนาระบบการเมืองการปกครองของไทย รวมทั้ง ควรศึกษาสิทธิ เสรีภาพในการแสดงออกทางการเมืองในทัศนะของประชาชนว่าก่อให้เกิดผลอย่างไรในทางการเมือง ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าจะ

เป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับภาคประชาชนและภาครัฐ เพื่อนำไปประกอบการจัดทำนโยบายเพื่อตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้เป็นเจ้าของอำนาจตามการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอย่างแท้จริง

